

TRAIAN TRUFAȘIU (1882-1931) – PERSONALITATE SĂLĂJEANĂ MARCANTĂ DIN GENERAȚIA MARII UNIRI

Marin POP

Abstract: *(Traian Trufașiu (1882-1931) - a remarkable personality from Sălaj from the generation of the Great Union) Priest, professor, school inspector, archpriest, founder of the school and church, signatory of the Union of Transylvania with Romania on December 1, 1918, county councilor and national peasant senator, Traian Trufașiu is honored in the gallery of great personalities from Sălaj of the generation of the Great Union. He was born on 17 March 1882 in the town of Giorocuta, which was part of the historic Salaj, and now belongs to Satu Mare County. He graduated from the Theological Seminary in Gherla in 1905, after which he remained as a Romanian teacher at Preparandia in Gherla, between 1905-1909. Prior to the Great Union, Traian Trufașiu served as priest in the Drihiu parishes and newly established parish in the city of Zalau, and at the National Assembly in Alba Iulia on 1 December 1918 he participated as a delegate of the Zalău electoral circle. In Romania, the priest Traian Trufașiu was involved in the political, cultural and religious life of Sălaj until his premature disappearance in 1931. Gheorghe Pop de Oarta, the first prefect of Sălaj after 1918, appointed him as secretary of Prefecture. In this capacity she also edited the „Official Gazette of Salaj County”, being her editor. He also served as a member of the county commission for the implementation of the 1921 agrarian reform, a member of the board of directors of Sylvania banks in Șimleu and of the People’s Bank in Zalău. Since 1922 he has been appointed as the Protopop of Zalaul, county counselor from 1926 and national-peasant senator of Sălaj, in two legislatures (1927-1928 and 1928-1931). He can also be considered as one of the founders of the Greek Catholic Cathedral „The Assumption of the Mother of God” in Zalău.*

Keywords: *Traian Trufașiu, archpriest, Zalău, Great Union, church*

Preot, profesor, inspector școlar, protopop, ctitor de școală și biserică, semnatar al Unirii Transilvaniei cu România la 1 Decembrie 1918, consilier județean și senator național-țărănist, Traian Trufașiu se înscrie, la loc de cinste, în galeria marilor personalități sălăjene din generația Marii Uniri.

S-a născut pe data de 17 martie 1882, în localitatea Giorocuta, care făcea parte din Sălajul istoric, iar acum aparține județului Satu Mare. A absolvit studiile Seminarului teologic din Gherla în anul 1905, după care a rămas ca profesor de limba română la Preparandia din Gherla, în perioada 1905-1909¹.

¹ Cornel Grad, Doru E. Goron, 1918/1919. *Contribuții sălăjene la Marea Unire*, Ed. LIMES, Zalău, 2000, p. 110.

Tânărul teolog se dovedește un orator și recitator de poezii desăvârșit, după cum aflăm din coloanele ziarului „Gazeta de Duminecă”. Astfel, pe data de 14 iulie 1907, în localitatea Santău a avut loc adunarea generală a despărțământului Tășnad al Astrei, fiind „o sărbătoare măreață, ca-și-care puține s-au mai serbat în acest ținut”. După lucrările adunării noului despărțământ și banchet a urmat un concert de seară, la care a participat și Traian Trufașiu. În cadrul programului artistic deosebit, cu puternică încărcătură patriotică, el a recitat „Lupta de la Rovine”, fragment din Scrisoarea a III de Mihai Eminescu, dovedindu-se „un declamator foarte inteligent”. Iată ce consemna autorul articolului, prezent la eveniment: „Abstrăgându-se de la puțină grabă, ce prea lăsa să se simte undularea ambilor cântați, dl. Trufaș s-a dovedit un declamator foarte inteligent. Și-a înțeles bine poesia și a scos în relief fazele marcante, încât a fost întrerupt de aplause. Satira III, deși perorată (recitată - n.n.) de-atâți și de-atâtea ori, - pe semne nu s-a usat: la cuvintele lui Mircea: *Eu îmi apăr sărăcia, nevoile și neamul* parcă ne spune și azi rostul gândurilor și tendințelor noastre! Dl. Trufaș s-a achitat cu pricepere și demnitate, pentru care a și secerat laudele și aplausele întregului auditor”².

Pe data de 7 septembrie 1907, Traian Trufașiu s-a căsătorit cu Valeria Lobonțiu din Gârdani, fiica preotului Lobonțiu. Fericitul eveniment a avut loc în biserica greco-catolică din Gârdani, unde păstora socrul său și a fost anunțat de prestigiosul ziar șimleuan „Gazeta de Duminecă”³.

Pe data de 22 aprilie 1909, Duminică, Traian Trufaș a fost instalat ca preot în parohia Drighiu. Însoțit de vicarul Silvaniei, Alimpiu Barboloviciu și de fruntașul național-român dr. Coriolan Meseșian din Șimleu Silvaniei, noul preot „a fost așteptat cu bucurie de întreg poporul din comuna materă și din cele două filii”. După oficierea Serviciului divin, vicarul Silvaniei și noul preot au ținut câte o „prea frumoasă predică ocazională”⁴.

Parohia greco-catolică Drighiu mai avea în componență filiile Nușfalău și Aleuș. Activitatea tânărului preot în această parohie a fost una prodigioasă, în special în domeniul învățământului, preoții fiind în acea perioadă și directori ai școlilor confesionale. Deși a păstorit la Drighiu doar 5 ani, el a reușit să construiască două edificii școlare noi, la Drighiu și la Aleuș. Aceste școli au fost construite după modelul celor de stat și în aceste condiții nu au putut fi invocate motive de desființare a lor de către autoritățile maghiare sau de trecere a lor la stat, unde limba de predare era maghiara, pe când la școlile confesionale greco-catolice se predă în limba română.

Pentru activitatea sa deosebită în domeniul învățământului primar a fost numit în funcția de inspector al școlilor confesionale din zona văii Barcăului și munților Plopiș⁵.

Traian Trufașiu participă, de asemenea, la toate acțiunile culturale și naționale ale epocii, cum au fost adunările generale ale Astrei de la Șimleu din anul 1908 sau cea de la Blaj din anul 1911. Era considerat a fi unul dintre cei mai buni oratori bisericești din Sălaj. Se implică

² *Gazeta de Duminecă*, nr. 29, 28 iulie 1907, pp. 3-4.

³ *Idem*, nr. 34, 17 august 1908, p. 10.

⁴ *Idem*, nr. 17, 26 aprilie 1909, p. 6.

⁵ C. Grad, D.E. Goron, *op. cit.*, pp. 110-111.

și sprijină, cu toate riscurile, candidatura lui Victor Deleu la alegerile parlamentare din 1 iunie 1910. Cu toate că alegerile parlamentare din circumscripția electorală a Șimleului au fost pierdute de către candidatul Partidului Național Român, Victor Deleu, pentru români a fost o mare victorie morală. Cei care au sprijinit candidatura lui Victor Deleu, printre care se găsea și Traian Trufașiu, sunt felicitați public în coloanele prestigiosului ziar românesc „Gazeta de Duminecă”, impresionând, în mod special, cele publicate de Coriolan Meseșian, președintele de circumscripție al P.N.R. Sălaj⁶.

În anul 1914 Zalăul a devenit parohie greco-catolică. Până atunci nu a existat parohie românească în Zalău, credincioșii greco-catolic de aici aparținând de parohia din Ortelec.

Primul preot al parohiei din Zalău a fost Traian Trufașiu. La instalarea lui la Zalău, pe data de 23 iulie 1914, au luat parte și intelectualitatea sălăjeană, în special cea din zona Zalăului, adică „tot ce aveam mai de seamă din punct de vedere național, tocmai pentru a scoate în evidență importanța acestui act”.

Preotului Trufașiu i se asigură un salariu de 800 de coroane, sumă repartizată pe credincioșii din Zalău. Era însă un salariu foarte mic pentru un preot care slujea în capitala județului, iar credincioșii doreau ca acesta să fie „o persoană reprezentativă din toate punctele de vedere”, adică și financiar. Din această situație materială grea, preotul Trufașiu a fost scos de către banca „Silvania”, „mare binefăcătoare a Sălajului nostru”, care l-a numit funcționar la filiala din Zalău, acordându-i o remunerație bună, pentru a-și asigura existența materială⁷.

Au urmat anii tulburi ai războiului mondial, dar la sfârșitul acestuia românii vor reuși să se unească într-un singur stat.

Traian Trufașiu participă și el, pe data de 11 noiembrie 1918, la înființarea Consiliului Național Român comitatens, fiind ales în funcția de secretar al acestui organism politic românesc⁸.

În conformitate cu ordinele primite de la Consiliul Național Român Central, cu sediul la Arad, românii din cercul electoral Zalău s-au întrunit pe data de 25 noiembrie 1918 cu scopul de a alege cei 5 reprezentanți care urmau să participe și să-i reprezinte la Adunarea Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918.

Din cuprinsul procesului verbal încheiat cu această ocazie aflăm că președinte al adunării a fost ales Gheorghe Pop (de Oarța), iar ca notar preotul Traian Trufașiu. Președintele a dat citire ordinului prin care se cerea alegerea de urgență a delegaților și „îi provoacă” pe cei prezenți să aleagă doi bărbați „de încredere”, care să supervizeze alegerile. Au fost numiți, „cu aclamație”, Dr. Octavian Felecan și Dr. Iosif Fărcașiu.

Președintele a deschis votarea, „care decurgând în ordine, pe baza scutinelui făcut de biroul adunării”, s-a constatat că unanimitate de voturi au obținut următorii: Traian Trufașiu, preot greco-catolic în Zalău; Dr. Augustin Pinte, avocat în Crasna; Eugen Boroș, contabil la filiala băncii „Silvania” din Zalău; Remus Roșca, preot ortodox în Treznea; Cornel Oțiel, preot greco-catolic în Buciumi. Ei au fost aleși din partea românilor din cercul electoral Zalău, „cu vot universal ca delegați ai cercului electoral îndreptățiți și îndatorați a lua parte cu vot decisiv în Marea Adunare Națională Română”⁹. Așadar, preotul Traian Trufașiu a făcut parte din cei 1228 de delegați care au semnat Unirea Transilvaniei cu România. A doua zi, pe data de 2 decembrie 1918, a fost ales în Marele Sfat Național al Transilvaniei, adică primul parlament provizoriu al românilor transilvăneni¹⁰.

⁶ *Gazeta de Duminecă*, nr. 21, 5 iunie 1910, p. 1.

⁷ Aurel Ghilea, *Istoricul parohiei greco-catolice unită din orașul Zalău*, 1934.

⁸ *Marea Unire de la 1 Decembrie 1918*, București, 1943, p. 75; C. Grad, Doru E. Goron, *op. cit.*, p. 47.

⁹ Arhiva Muzeului Național al Unirii din Alba Iulia, fond *Documentele Unirii*, vol. III, pp. 184-185.

¹⁰ I. Georgescu, *George Pop de Băsești*, ediția a II-a, Cluj-Napoca, 2013, p. 201.

În cadrul României Întregite, preotul Traian Trufașiu s-a implicat în viața politică, culturală și religioasă a Sălajului, până la dispariția sa prematură, în anul 1931.

Gheorghe Pop de Oarța, primul prefect român al Sălajului după 1918, l-a numit pe preotul Trufașiu în funcția de secretar al Prefecturii. În această calitate edita și „Gazeta oficială a județului Sălaj”, fiind redactorul ei. De asemenea, el a mai îndeplinit și funcțiile de membru al Comisiei județene pentru aplicarea reformei agrare din 1921, membru al comitetului de directori al băncilor „Silvania” din Șimleu și al Băncii Populare din Zalău.

În anul 1922 parohia Zalău devine sediu protopopesc, iar Traian Trufașiu protopop tractual. El poate fi considerat și unul dintre ctitorii Catedralei greco-catolice din Zalău. Pornind de la suma de 150.000 de lei, fondul pentru construirea acestei biserici, prin eforturile susținute ale protopopului Trufașiu a ajuns în primăvara anului 1930, când se începe construcția bisericii la suma de 3,5 milioane lei.

La alegerile parlamentare din anul 1927, protopopul Trufașiu a fost ales ca senator în Parlamentul României pe listele Partidului Național Țărănesc. În această calitate a căutat prin toate mijloacele legale să mărească fondul destinat construirii bisericii greco-catolice din Zalău. Deși P.N.Ț. se afla în opoziție, el a obținut de la Alexandru Lapedatu, ministrul liberal al Cultelor, suma de 300.000 lei.

În toamna anului 1928, Regenta l-a desemnat pe Iuliu Maniu să formeze noul guvern și astfel, Partidul Național Țărănesc ajungea la putere. Protopopul Traian Trufașiu și Gheorghe Pop obțin mandatele de senatori ai Sălajului. Ei reușesc să mărească acest fond, până în primăvara anului 1930, când se decide începerea construcției noii biserici, la suma de 3,5 milioane lei.

Proiectul construcției bisericii din Zalău a fost întocmit de către arhitectul diecezan Antoniu Salerbeck, iar licitația pentru construcția bisericii a fost câștigată de către antreprenorii Ratz și Attl din Cluj, pentru suma de 6,5 milioane lei. Dar toate cheltuielile urmau să ajungă până aproximativ la 10 milioane lei.

Începerea construcției în primăvara anului 1930 a fost una inspirată, deoarece în anul următor, datorită crizei economice mondiale și banca „Silvania”, unde se găsea acest fond a intrat în incapacitate de plată și biserica rămânea doar cu cărțile de depunere. Astfel, până în toamna anului 1930 biserica era ridicată până la acoperiș.

Un eveniment deosebit pentru protopopul Traian Trufașiu și credincioșii greco-catolici din Zalău a avut loc pe data de 13 iulie 1930, când s-a sfințit temelia noii biserici. Slujba a fost celebrată de către canonicul Dionisiu Vaida, delegat din partea episcopului Iuliu Hossu, care a fost asistat de către 8 preoți. La acest eveniment au participat întreaga intelectualitate din oraș, reprezentanții bisericii greco-catolice și a celei ortodoxe, judecători, avocați, funcționari, ofițerimea, credincioși, etc. La sfârșitul liturghiei canonicul Vaida a rostit o predică impresionantă. Printre altele, el spunea că: „Credința lucrătoare ne-a adus aici, credința a realizat lucrul ce e aici. Ea operează supremul bine în lume: dragoste, moralitate, pace, fericire. Unde se cultivă, unde se predică ea cu o exclusivă competență și în mod distinct? În biserică, unde e Dumnezeu, care e dragoste și supremul bine este! Ea credința e pretutindeni”. După predică, Traian Trufașiu a dat citire actului fundațional, pe care îl redăm în continuare: „Întru mărirea lui Dumnezeu și Pomenirea Adormirii Preacuratei Fecioare Maria, pus-am fundament acestui sfânt locaș pentru a fi loc de închinare Românilor uniți cu vecinica cetate a Romei; celor urgisiți adăpostire; celor ce sunt în necaz mângăiere; bolnavilor loc de tămăduire; păcătoșilor ușurare.

Începutu-sa zidirea acestui sfânt locaș, în anul dela facerea lumii 7438; de la fundarea Romei 2694; de la nașterea Mântuitorului 1930; dela descălecarea strămoșilor noștri Romani în Dacia sub împăratul Traian, 1825; dela unirea sfintei noastre biserici cu biserica mamă a Romei celei vechi, 230, dela unirea tuturor românilor, 12.

Marin Pop

Prin zelul neobosit a parohului protopop Traian Trufașiu, cu ajutorul statului Român, a județului Sălaj, a orașului Zalău și jertfa credincioșilor, ziditu-sa acest loc de închinare, - a cărui edificare va costa aproximativ 10 (zece) milioane lei, sub păstorirea preafericitului Părinte Papa Pius al II-lea, supremul Pontifice al Bisericii catolice și marele mecenat al Românilor uniți; Arhiepiscop și Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș fiind I.P.S.S. Dr. Vasile Suciuc; Episcop al Diecezei Gherlei P.S.S. Dr. Iuliu Hossu; în anul începerii domniei M.S. Regelui Carol al II-lea, din Familia Hohenzollern-Sigmaringen; Președinte al consiliului de miniștri fiind Dr. Iuliu Maniu, fiul Sălajului; fiind ministru al Instrucțiunii Publice și al Cultelor N. Costăchescu; Director Ministerial al Ardealului Dr. Valer Moldovan; Prefect al județului Sălaj, Dr. Alexandru Aciu; Președinte al delegației județene Dr. Cornel Sima; Primar al orașului Ioan Mango; protopop al districtului Bred și paroh român unit al Zalăului Traian Trufașiu, senator de Sălaj, iar curatori: Dr. Gheorghe Pop, avocat, senator de Sălaj, Dr. Ioan Ghețe, avocat, Dr. Augustin Pinte, avocat; Dr. Ioan Ember, consilier la Curtea de Apel, Dr. Cornel Centea, consilier la Curtea de Apel; Leontin Ghergariu, directorul liceului de stat; Francisc Ferdic, șeful ocolului silvic, Ioan Mango, primarul orașului; Dumitru Mărgineau, revizor școlar; Dr. Alexandru Vașvari, judecător; Ioan Bratiș, controlor financiar; Grigore Avram, librar; Vasile Toth, croitor; Gligor Hendea, George Pop, Dumitru Ardelean, Mihai Sur, Ioan Margin, Mihai Moș, econom; cantor Alexandru Pop, subrevizor școlar; crâsnic al bisericei Vasile Taloš.

Ridicatu-sa acest sfânt locaș pe locul designat de Marele Arhiepiscop al Diecezei Gherlei, Vasile cândva Hossu, după planul inginerului arhitect Antoniu Sallerbeck, dela Episcopia română unită a Oradei Mari și prin iscusința antreprenorilor arhitecți Ratz și Attl din Cluj, sub controlul inginerilor Iosif Feher și Adalbert Pentelek din Zalău.

Binecuvântatu-sau începutul acestei lucrări prin binecuvântarea Rss. Dioniziu Vaida, canonic al capitolului Diecezei Gherlei, asistat fiind de protopopul Traian Trufașiu și un sobor de 8 preoți.

Făcut-am aceasta scrisoare, ca să rămână de pomenire, celor ce vor urma după noi, iar pentru a o feri de urgia vremii, am închis-o meșteșugit și am pus-o la temelie zidului sub sfântul jertfelnic.

Zalău, la 13 Iulie 1930

Paroh-protopop
ss. Traian Trufașiu

Delegatul Episcopiei
ss. Dioniziu Vaida canonic-cancelar

După sfințirea apei și a temeliei s-a așezat în ea actul fundațional, închizându-se cu o piatră, pe care au lovit-o, conform tradiției, mai multe persoane cu un ciocan.

La data de 28 august 1930, în urma noii arendări a eparhiilor, parohia Zalău trece de la dieceza Gherlei la cea de Oradea, înființându-se un nou district protopopesc al Zalăului, iar Traian Trufașiu este înaintat la gradul de arhidiacon protopopesc¹¹.

Traian Trufașiu s-a implicat activ și în viața politică, fiind unul dintre liderii marcanți ai organizației Partidului Național Român din Sălaj, partid care din anul 1926, prin fuziunea cu Partidul Țărănesc, a luat titulatura de Partidul Național-Țărănesc.

Pe data de 24 aprilie 1920, la Alba Iulia are loc Congresul Partidului Național Român. Organizația județeană a P.N.R din Sălaj a convocat o adunare generală, care a avut loc pe data de 18 aprilie 1920, la Șimleu Silvaniei. A fost și o serbare populară, deoarece, cu o zi înainte se împlinise un an de la intrarea armatei române eliberatoare în acest oraș. După serbare membri P.N.R. s-au întrunit în ședință. Scopul ei principal a fost acela de a-i alege pe cei 5 delegați care urmau să participe la Congresul P.N.R. de la Alba Iulia. La propunerea lui Victor Deleu au fost

¹¹ Aurel Ghilea, *Istoricul parohiei greco-catolice unită din orașul Zalău*, 1934.

aleși ca delegați ai partidului la Congresul de la Alba Iulia următorii: Dr. Gheorghe Pop, fost prefect de Sălaj, Ioan Nossa, preot, Teofil Dragomir, mare proprietar, Ioan Coste, preot și Dr. Iuliu Mureșan, avocat. Ca supleanți au fost aleși protopopul Grațian Flonta, preoții Traian Trufașiu și George Maior¹²

Congresul P.N.R. a adoptat un proiect de rezoluție și s-au ales organele de conducere. Iuliu Maniu a fost reales în funcția de președinte, la propunerea doctorului Coltor, care a fost primită cu aplauze îndelungi și ovații entuziaste. A fost aleasă și o comisie de 40 de persoane care să examineze situația politică din țară și să formuleze proiectul de rezoluție al congresului. Între aceștia au fost aleși și fruntașii politici sălăjeni Traian Trufaș și Gheorghe Pop de Oarța¹³.

În luptele politice din perioada în care P.N.R. s-a aflat în opoziție, organizația din Sălaj a fost alături de liderul partidului, Iuliu Maniu. Pe data de 30 martie 1923 îi trimitea o telegramă, de susținere semnată de către 40 de fruntași politici ai P.N.R. Sălaj. Printre aceștia s-a aflat și protopopul Traian Trufașiu¹⁴.

Pe data de 10 august 1926 are loc ședința de constituire a primului Consiliu Județean din Sălaj, în localul Prefecturii de atunci (sediul actualei Primării a municipiului Zalău). În conformitate cu articolul 108 al legii de unificare administrativă, amintită mai sus, toți consilierii prezenți au depus jurământul prescris la acest articol. Printre ei se găsea și Traian Trufașiu. Conform următorului articol, 109, al legii s-a trecut la alegerea structurilor de conducere pentru o perioadă de 4 ani. În funcția de președinte al Consiliului Județean a fost ales, prin vot secret, Gheorghe Pop de Oarța. Tot prin vot secret, în conformitate cu articolul 110 al legii amintite, au fost alese și comisiile de specialitate după cum urmează: 1) Comisia administrativă, financiară și de control; 2) Comisia de lucrări publice; 3) Comisia economică; 4) Comisia cultelor și învățământului și 5) Comisia sanitară și de asistență socială. Fiecare comisie avea câte un raportor, un supleant și 4-5 membrii. Traian Trufașiu a fost ales ca raportor la comisia sanitară și de asistență socială și ca membru în comisia cultelor și învățământului¹⁵.

La alegerile parlamentare din anul 1927 din partea P.N.Ț. Sălaj au candidat, pentru mandatul de senator protopopul Traian Trufașiu și Alexandru Aciu¹⁶. La Senat, lista P.N.Ț. Sălaj a întrunit 16.357 voturi și a ieșit învingătoare, față de numai 3.181 de voturi cât a obținut lista liberalilor¹⁷. Astfel, Alexandru Aciu și Traian Trufașiu au primit mandatul de senator în Parlamentul României.

În toamna anului 1927, conducerea P.N.Ț. a luat hotărârea să se înceapă în întreaga țară o vastă campanie de răsturnare a guvernului liberal, apelându-se și la sprijinul tuturor categoriilor sociale. Pregătirile pentru a participa la Congresul de la Alba Iulia, preconizat pentru data de 20 noiembrie 1928, încep și în județul Sălaj. Pe data de 7 noiembrie 1927, prefectul județului, Ioan Ossian trimitea o telegramă Ministrului de Interne, în care îl înștiințează de faptul că pe data de 5 noiembrie a avut loc o întrunire a conducătorilor organizației P.N.Ț., la Zalău, în casa protopopului Traian Trufaș, senator al acestui partid¹⁸.

Congresul P.N.Ț. a fost interzis de către guvernul Brătianu, dar el a avut loc, totuși, pe data de 6 mai 1928 și la el a participat și Traian Trufașiu, alături de o numeroasă delegație sălăjeană de aproximativ 250 de persoane¹⁹.

¹² *Gazeta de Duminecă*, nr. 3, 2 mai 1920.

¹³ *Patria*, nr. 91, 28 aprilie 1920.

¹⁴ *Gazeta de Duminecă*, nr. 3, 2 mai 1920.

¹⁵ *Gazeta Oficială a județului Sălaj*, nr. 29, 1 octombrie 1926.

¹⁶ *Gazeta de Duminecă*, nr. 26, 3 iulie 1927.

¹⁷ *Idem*, nr. 28, 17 iulie 1927.

¹⁸ S.J.A.N. Sălaj, fond Prefectura județului Sălaj. Prefect-confidențiale, dosar 293/1927, f. 1.

¹⁹ *Ibidem*, dosar 170/1928, ff. 31. 32.

Evident că guvernul liberal a încercat să minimalizeze importanța acestei mari adunări, dar ea a fost cea mai mare adunare populară și acțiune politică de acest fel organizată de un partid politic, la ea participând aproximativ 100.000 de persoane din întreaga țară²⁰.

Traian Trufașiu candidează din nou pentru un mandat de senator și la alegerile parlamentare din decembrie 1928²¹. Erau primele alegeri organizate de către P.N.Ț., care ajunsese la guvernare, și de aceea s-a acordat o atenție deosebită bunei desfășurări și a corectitudinii acestora. Și în județul Sălaj, alegerile au fost câștigate detașat de către P.N.Ț. La Senat votau doar persoanele peste 40 de ani. Din cele 29.350 de voturi valabile, lista P.N.Ț. a obținut 19.184 de voturi, cea maghiară 9.722 și cea liberală 444 voturi. Astfel, în urma acestei victorii zdrobitoare a listei P.N.Ț. au primit mandatul de senator Gheorghe Pop de Oarța și Traian Trufașiu²².

Pentru meritele sale deosebite, protopopul Traian Trufașiu a fost decorat cu medaliile „Răsplata muncii pentru Biserică”, clasa I, iar ca om politic, pentru serviciile aduse neamului românesc a fost decorat cu medalia „Coroana României” în grad de comandor.

Din păcate, pe data de 17 noiembrie 1931, pe când se afla în parohia din Cizer pentru introducerea noului preot, Emil Lobonțiu, Traian Trufașiu trece la cele veșnice, în urma unui atac de cord, la vârsta de numai 49 de ani.

A fost regretat de către întreg Sălajul, care l-a condus pe ultimul drum. Slujba de înmormântare a avut loc pe data de 19 noiembrie, la biserica greco-catolică din Șimleu, după care osemintele lui au fost transportate și așezate în cavoul familial din Giorocuta²³. În localitățile Măierșiște, Bobota și Supurul de Sus, cortegiul funerar a fost întâmpinat de către protopopii Emil Ostate, Valentin Coposu, și preotul Deac.

În concluzie, se poate afirma că protopopul Traian Trufașiu face parte din galeria marilor personalități sălăjene. Prin munca și conștiinciozitatea sa, în toate funcțiile importante pe care le-a deținut, și-a adus aportul la realizarea Unirii Transilvaniei cu România și la consolidarea acesteia, în anii care au urmat, până la dispariția lui prematură.

Marian Pop

Muzeul Județean de Istorie și Artă Zalău

Zalău, RO

marin.pop07@yahoo.com

²⁰ I. Scurtu, *op. cit.*, p. 95.

²¹ *Gazeta de Duminecă*, nr. 50, 9 decembrie 1928.

²² *Idem*, nr. 52, 23 decembrie 1928.

²³ *Idem*, nr. 47, 22 noiembrie 1931.